

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 023804 20 Uvp
Banjaluka, 09.02.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštvo R. S., Sjedište z. B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 21.05/476-31/18 od 10.10.2018. godine, tužene Uprava ... B., u predmetu pretvaranja prava korišćenja u pravo svojine, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 023804 18 U od 18.09.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 09.02.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 023804 18 U od 18.09.2020. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Odbija se zahtjev zainteresovanih lica za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv dopunskog rješenja Područna ... B. broj 21.11/476-219/16 od 08.01.2018. godine. Tim prvostepenim rješenjem dopunjena je tačka 1. dispozitiva rješenja istog organa broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine na način da je izvršeno pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine na gradskom građevinskom zemljištu u društvenoj, odnosno državnoj svojini, označenom kao k.č. broj 495/2, k.č. broj 495/5, k.č. broj 495/7, k.č. broj 495/8, k.č. broj 495/9, k.č. broj 495/6 i k.č. broj 495/14 sve upisane u zk. ul. broj 10222 k.o. B. u korist nosioca prava korišćenja, te je konstatovano da ostale tačke dispozitiva ostaju na snazi. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev zainteresovanih lica za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi dopunsko rješenje prvostepenog organa od 08.01.2018. godine, kojim je po prijedlogu zainteresovanih lica dopunjena tačka 1. dispozitiva prvostepenog rješenja od 16.12.2016. godine, jer su isti u prijedlogu za donošenje dopunskog rješenja podnesenom dana 11.05.2017. godine pravilno istakli da prvostepenim rješenjem od 16.12.2016. godine nije odlučeno o svim njihovim zahtjevima, konkretno za pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine na svim nepokretnostima upisanim u zk. ul. broj 10222, 6635 i 1264 k.o. B. na koje se odnosio njihov zahtjev, kako to proizilazi iz zapisnika sa rasprava održanih dana 18.08.2016. godine i 16.12.2016. godine (u zapisniku pogrešno naveden datum 16.11.2015. godine). Sud je

zaključio da su prilikom podnošenja zahtjeva zainteresovana lica obuhvatila više parcela nego što je to odlučeno prvostepenim rješenjem broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine, zbog čega je nakon rasprave održane dana 24.08.2017. godine i izvršene identifikacije nepokretnosti bilo potrebno donijeti dopunsko rješenje shodno odredbi člana 204. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP), jer je prvostepeni organ pravilno zaključio i valjano obrazložio da su u konkretnom slučaju ispunjeni svi uslovi propisani odredbom člana 325. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19 - u daljem tekstu: Zakon o stvarnim pravima).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu ističe da je nižestepeni sud podržao utvrđenje tužene da je prvostepeni organ pravilno postupio kada je rješenjem od 08.01.2018. godine dopunio svoje rješenje od 16.12.2016. godine pozivom na odredbu člana 204. ZOUP, iako za to nije bilo osnova. Podsjeća na sadržaj odredbe člana 204. stav 1. ZOUP koja propisuje da ako organ nije rješenjem odlučio o svim pitanjima koja su bila predmet postupka, on može po prijedlogu stranke ili po službenoj dužnosti donijeti posebno rješenje o pitanjima koja već donesenim rješenjem nisu obuhvaćena (dopunsko rješenje), te ukazuje da u konkretnom slučaju za primjenu ove odredbe nije bilo osnova. Ovo iz razloga što je pravosnažnim rješenjem tog organa broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine odlučeno o svim parcelama koje su bile predmet postupka, odnosno utvrđeno je pravo svojine na istim u korist podnosioca zahtjeva, a koje su parcele bile predmet postupka proizilazi iz zapisnika prvostepenog organa sa rasprave od 16.12.2016. godine na kojoj je punomoćnik podnosioca zahtjeva precizirao isti te naveo da traži upis prava svojine na parcelama označenim kao k.č. broj 495/4 upisana u zk. ul. broj 10222 k.o. B., k.č. broj 497/8 upisana u zk. ul. broj 6635 k.o. B. i k.č. broj 495/13 upisana u zk. ul. broj 1264 k.o. B.. Kako su podnosioci zahtjeva naknadno, nakon pravosnažnosti navedenog rješenja, podnijeli zahtjev za donošenje dopunskog rješenja, a kako u međuvremenu nisu nastupile izmijenjene okolnosti, niti je eventualno organ propustio odlučiti o svim parcelama koje su bile predmet zahtjeva, to tužilac smatra da nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za donošenje dopunskog rješenja. Dodaje i to da su predmet zahtjeva za donošenje dopunskog rješenja bile i parcele upisane u zk. ul. broj 1264 i 6635 k.o. B. koje je geometar identifikovao na raspravi održanoj 24.08.2017. godine o kojima prvostepeni organ nije odlučio, te je i na taj način učinio povredu zakona, pored toga što nije dao potpunu i pravilnu identifikaciju nepokretnosti po novom premjeru. Ukazuje i na to da dopunsko rješenje sadrži grešku u pogledu datuma donošenja istog, zbog čega konačno predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovana lica, A. V., D. V., Đ. V., K. V., B. V., D. V. i Ž. M. V., putem punomoćnika V. L. advokata iz B., u odgovoru na zahtjev navode da je isti neosnovan. Ističu da nije tačan navod tužioca da podnosilac zahtjeva nije podnio zahtjev za „skidanje“ društvene svojine sa nepokretnosti upisanih u zk. ul. br. 10222 k.o. B., dakle sa svih nepokretnosti upisanih u navedeni zk. uložak. Podnosilac zahtjeva je bio A. V. koji je sa 1/1 dijela korišćenja bio upisan u navedeni zk. uložak, a u toku postupka, s obzirom da je organ u raspravu uključio i upisane posjednike, zahtjevu su se pridružila i ostala zainteresovana lica. Tvrde da su precizirali zahtjev, pa su zatražili „skidanje“ društvene svojine i sa nepokretnosti upisanih u zk. ul. broj 1264 i zk. ul. broj 6635 k.o. B., s obzirom da su ova druga lica bila upisana kao

sukorisnici u navedene zk. uloške na koje je zahtjev proširen, pri čemu na raspravi prilikom preciziranja zahtjeva, ali i prilikom identifikacije nepokretnosti od strane vještaka, tužilac nije imao primjedbi. Iznose da je prvostepeni organ prvobitno donio rješenje koje se odnosilo samo na neke parcele iz zahtjeva, nakon čega su oni zatražili da se donese dopunsko rješenje kojim bi se obuhvatile sve parcele iz prvobitnog zahtjeva, odnosno iz zk. ul. broj 10222 k.o. B., što je organ uvažio i donio dopunsko rješenje, te „skinuo“ društvenu svojinu i sa preostalim parcelama iz zk. ul. broj 10222 k.o. B.. Što se tiče greške u pogledu datuma donošenja dopunskog rješenja na koju ukazuje tužilac, podsjećaju da je prvostepeni organ zaključkom ispravio navedenu grešku, što tužilac nigdje ne spominje. Dodaju da je zahtjev neosnovan iz razloga što se u konkretnom postupku radi o pretvaranju prava korišćenja u pravo svojine prema odredbi člana 325. Zakona o stvarnim pravima, koji postupak je proveden na način da su sve činjenice pravilno i potpuno utvrđene, zbog čega smatraju da tužilac, kao učesnik u postupku, namjerno komplikuje isti neopravdano ulažući pravne lijekove čime licima koja su upisana u zemljišnim knjigama nanosi štetu. Predlažu da se zahtjev odbije, a tužilac obaveže da im nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav odgovora na zahtjev od strane advokata u iznosu od 1.316,25 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 10.10.2018. godine, uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda koji su prethodno interpretirani, a čiju pravilnost je tužilac doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Prije svega treba ukazati na to da osnov osporavanja zakonitosti dopunskog rješenja prvostepenog organa broj 21.11/476-219/16 od 08.01.2018. godine, nije bila primjena odredbe člana 325. Zakona o stvarnim pravima čiji je sadržaj jasan, na osnovu koje je doneseno rješenje istog organa broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine koje nije bilo predmet pobijanja, te je kao takvo steklo svojstvo konačnosti i pravosnažnosti. Naime, tužilac je na raspravi održanoj dana 24.08.2017. godine, u pisanom izjašnjenju od 11.12.2017. godine, u žalbi i tužbi, osnovano osporio stav organa da su u konkretnom slučaju bili ispunjeni uslovi za donošenje dopunskog rješenja u smislu odredbe člana 204. ZOUP, jer navodno rješenjem broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine nije odlučeno o svim pitanjima koja su bila predmet postupka.

Ovo stoga što iz podataka upravnog spisa, na čemu pravilno insistira tužilac, proizilazi da su u predmetnom postupku podnosioci zahtjeva A. V. i D. V. čiji su zahtjevi spojeni radi zajedničkog raspravljanja, a kojim su se na raspravi održanoj dana 16.12.2016. godine (u zapisniku greškom naveden datum 16.11.2015. godine) pridružila i ostala zainteresovana lica, precizirali zahtjev tražeći da se izvrši pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine na nepokretnostima označenim kao k.č. br. 495/4 upisanoj u zk. ul. broj 10222 k.o. B., k.č. br. 497/8 upisanoj u zk. ul. broj 6635 k.o. B. i k.č. br. 495/13 upisanoj u zk. ul. broj 1264 k.o. B., koje su identifikovane od strane vještaka geodetske struke.

Ovaj precizirani ili tačnije rečeno izmijenjeni zahtjev koji institut izmjene zahtjeva propisuje odredba člana 118. ZOUP je bio konačni zahtjev zainteresovanih lica i o njemu je prvostepeni organ i odlučio rješenjem broj 21.11/476-219/16 od 16.12.2016. godine, što znači da je odlučio o svim pitanjima koja su bila predmet postupka, jer je dužan da se kreće u okviru postavljenih zahtjeva stranaka koje same disponiraju istima.

Zbog navedenog nije pravilan stav organa koji je podržao nižestepeni sud, da je u konkretnom slučaju bilo osnova za donošenje dopunskog rješenja shodno odredbi člana 204. ZOUP u pogledu „ostalih nepokretnosti koje su bile predmet zahtjeva”, konkretno prema prijedlogu zainteresovanih lica od 11.05.2017. godine se to odnosi na sve ostale nepokretnosti upisane u zk. ul. broj 1264, 6635 i 10222 k.o. B., jer one kako je već rečeno nisu obuhvaćene zahtjevom preciziranim na raspravi održanoj pred prvostepenim organom dana 16.12.2016. godine, o čemu svjedoči zapisnik sa te rasprave, koji se uredno potpisan od strane svih zainteresovanih lica nalazi u upravnom spisu (samo je greškom naveden datum rasprave kao 16.11.2015. godine).

Ovo znači da su zainteresovana lica imala i imaju mogućnost da podnesu novi zahtjev kojim će obuhvatiti sve nepokretnosti iz sva tri pomenuta zk. uložka ako smatraju da ima osnova iz odredbe člana 325. Zakona o stvarnim pravima, na što je takođe ukazivao tužilac, posebno što iz spisa proizilazi da ni dopunskim rješenjem broj 21.11/476-219/16 od 08.01.2018. godine nisu obuhvaćene preostale nepokretnosti iz zk. ul. broj 6635 i 1264 k.o. Banjaluka, nego samo nepokretnosti iz zk. ul. broj 10222 k.o. B., što zainteresovana lica nisu uočila, a od značaja je za njihova prava, ukoliko smatraju da ispunjavaju uslove iz odredbe člana 325. Zakona o stvarnim pravima.

Konačno, jedino nije osnovan navod tužioca da dopunsko rješenje prvostepenog organa broj 21.11/476-219/16 od 08.01.2018. godine sadrži grešku u datumu donošenja, jer je ista ispravljena zaključkom tog organa donesenim 30.01.2018. godine, ali otklanjanje greške u pisanju prvostepenog dopunskog rješenja isto ne čini zakonitim, obzirom da nisu bili ispunjeni uslovi za njegovo donošenje propisani odredbom člana 204. ZOUP, o čemu tužena nije vodila računa, iako su ovo bili žalbeni navodi.

Kako je nižestepeni sud podržao nezakonitu odluku tužene, proizilazi da su u pobijanoj presudi ostvareni razlozi njene nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje uvažava i ista preinačava na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, obzirom da zainteresovana lica nisu uspjela u ovom postupku, zbog čega im ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog koje su potraživali vezano za sastav odgovora na zahtjev od strane advokata u iznosu od 1.316,25 KM.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić